

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽUVININKYSTĖS ĮSTATYMO NR. VIII-1756 2, 6, 14, 14¹, 14³, 14⁴, 15, 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2334

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2023 m. sausio 5 d. sprendimą Nr. SV-S-770, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 2, 6, 14, 14¹, 14³, 14⁴, 15, 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2334 (toliau – Projektas), tačiau pasiūlyti Seimui tobulinti jį pagal šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad, pagal Projekto nuostatas, galimybė pasitraukti iš verslo gaunant išmoką bus sudaryta tik Kuršių mariose žvejojančioms įmonėms. Pagal Projekto 3 straipsnio 1 dalimi keičiamo Žuvininkystės įstatymo (toliau – keičiamas įstatymas) 14 straipsnio 1 dalies nuostatas, upinių nęgių, migruojančių ungurių ir seliavų verslinė žvejyba uždraudžiama. Kadangi perleidžiamosios teisės į upinių nęgių, seliavų ir migruojančių ungurių žvejybos vidaus vandenyse kvotas yra paskirtos 2022–2026 metams, migruojančių ungurių žvejybos dalyje upelių kvotos paskirtos iki 2025 m. imtinai, siūlytina galimybę perleisti teisę į žvejybos kvotą aplinkos ministro įgaliotai biudžetinei įstaigai suteikti ne tik žvejybą Kuršių mariose vykdantiems ūkio subjektams, bet visiems vidaus vandenyse verslinę žvejybą vykdantiems ūkio subjektams, jei, pagal Projekto nuostatas, jų vykdomą žvejybą numatoma uždrausti ar apriboti. Projekto 2 straipsniu keičiamo įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatoma, kad aplinkos ministras mažina verslinės žvejybos limitus Kuršių mariose ne mažesne apimtimi nei žvejybos kvotos, kurias ūkio subjektai turėjo šio įstatymo nustatyta tvarka perleidę teisę į žvejybos kvotą aplinkos ministro įgaliotai biudžetinei įstaigai, taigi manytina, kad žvejybos limitai gali būti mažinami ir didesne apimtimi nei perleistų žvejybos kvotų dydis. Laikantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte nustatyto teisėkūros aiškumo principo, siūlytina aiškiau apibrėžti, kaip bus nustatomas verslinės žvejybos limitas priėmus Projektą. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Projekto 2 straipsniu keičiamo įstatymo 6 straipsnio 3 dalį išdėstyti taip:

„3. Žvejybos jūrų vandenyse reglamentavimo priemonės nustato Europos Sąjungos teisės aktai, o priemonės, kurių nereglamentuoja Europos Sąjungos teisės aktai, – žemės ūkio ministras arba jo įgaliota institucija. Žvejybos vidaus vandenyse reglamentavimo priemonės nustato aplinkos ministras. Žvejybos vidaus vandenyse limitus, verslinės žvejybos vidaus vandenyse draudimą ar ribojimą tam tikru laiku (arba tam tikrose vietose) arba tam tikrų rūšių žuvų žvejybos uždraudimą aplinkos ministras nustato, įvertinus šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka atliekamų žuvų išteklių tyrimų duomenis, ir verslinės žvejybos limitus vidaus vandenų telkiniuose mažina tokia apimtimi, kokios buvo žvejybos kvotos, į kurias ūkio subjektai perleido teisę aplinkos ministro įgaliotai biudžetinei įstaigai šio įstatymo nustatyta tvarka, arba didesne apimtimi, jei, žuvų išteklių tyrimų duomenimis, tame vidaus vandenų telkinyje žuvų produktyvumas nėra optimalus.“

2. Atsižvelgiant į Projektu siūlomus keičiamo įstatymo 14 straipsnio 1 dalies pakeitimus, siūlytina pripažinti netekusia galios keičiamo įstatymo 2 straipsnio 42 dalį, kurioje apibrėžiama sąvoka „žuvų gaudyklė“, kadangi pagal Projektą pakeistame įstatyme ši sąvoka nebūtų vartojama.

3. Projekto 3 straipsnio 1 dalimi keičiamo įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nenurodyta, kokių rūšių žuvų specializuotoji verslinė žvejyba būtų leidžiama vidaus vandenų telkiniuose. Sprendžiant iš Projekto aiškinamojo rašto ir lyginamojo varianto nuostatų, Projektu siekiama vidaus vandenų telkiniuose leisti specializuotąją verslinę stintų žvejybą. Atsižvelgiant į tai, kad nėra žuvų išteklių mokslinių tyrimų išvadų, pagrindžiančių poreikį drausti specializuotąją upinių nęgių verslinę žvejybą, siūlytina tokios žvejybos nedrausti. Siūlytina patikslinti Projekto 3 straipsnio 1 dalimi keičiamo įstatymo 14 straipsnio 1 dalį numatant, kad vidaus vandenų telkiniuose aplinkos ministro nustatyta tvarka leidžiama specializuotoji stintų ir upinių nęgių verslinė žvejyba.

4. Pagal Projekto 3 straipsnio 1 dalimi keičiamo įstatymo 14 straipsnio 1 dalies nuostatas, numatyta uždrausti migruojančių ungurių verslinę žvejybą, todėl siūlytina keičiamo įstatymo 14¹ straipsnio 3 dalyje išbraukti nuostatas, susijusias su ungurių žvejybos kvotomis, – 2 punkte išbraukti žodžius „ar ungurių“, o 3 punktą pripažinti netekusiu galios. Šio punkto nuostatos jau nebeaktualios nuo 2018 m.

5. Projekto 6 straipsniu keičiamo įstatymo 14⁴ straipsnio 2 ir 3 dalyse siūloma nustatyti, kad išmokos, kurią gauna ūkio subjektas už perleidžiamą teisę į žvejybos kvotą, apskaičiavimo ir mokėjimo tvarką nustato aplinkos ministras. Siūlytina esmines teisių į žvejybos kvotas perleidimo sąlygas reglamentuoti įstatyme, papildant įstatymo 6 straipsnį 5 dalimi. Galimybę perleisti teisę į žvejybos kvotą aplinkos ministro įgaliojimai biudžetinei įstaigai siūlytina suteikti ūkio subjektams, kurie iki 2023 m. (esminių verslinės žvejybos apribojimų) vykdė verslinę žvejybą valstybiniuose vidaus vandenų telkiniuose.

Vadovaujantis keičiamo įstatymo 14¹ straipsnio 1 dalies nuostatomis, teisė į žvejybos kvotą suteikiama 5 kalendorinių metų laikotarpiui. Atsižvelgiant į tai, išmokas, kurias gautų ūkio subjektai už perleidžiamą teisę į žvejybos kvotą, siūlytina skaičiuoti įvertinant per 5 metus ūkio subjektų iš žvejybos veiklos gautas pajamas.

Projekto 6 straipsniu keičiamo įstatymo 14⁴ straipsnio 2 ir 3 dalis siūlytina išdėstyti taip:

„2. Ūkio subjektas jam suteiktą teisę į žvejybos kvotą kartu su įsipareigojimu mokėti atitinkamą lėšų žuvų ištekliams atkurti ir išsaugoti dydį turi teisę perleisti žemės ūkio ministro nustatyta tvarka kitam ūkio subjektui arba, vadovaudamasis šio straipsnio 3 dalies nuostatomis, aplinkos ministro nustatyta tvarka – aplinkos ministro įgaliojimai biudžetinei įstaigai.

3. Teisę į žvejybos kvotą aplinkos ministro nustatyta tvarka gali perleisti aplinkos ministro įgaliojimai biudžetinei įstaigai ūkio subjektai, 2022 m. turėję teisę į žvejybos kvotą Kuršių mariose ar į upinių nęgių, seliavų ar migruojančių ungurių verslinę žvejybą ir prisiimančios šiuos įsipareigojimus:

1) nuo paraiškos pateikimo dienos neperleisti teisės į žvejybos kvotą arba jos dalies kitiems ūkio subjektams;

2) nuo sprendimo skirti išmoką dienos nutraukti verslinę žvejybą visam laikui ir nesikreipti dėl teisės į žvejybos vidaus vandenyse kvotą suteikimo. Šis reikalavimas taikomas ir su pareiškėju susijusiems ūkio subjektams. Susijusiais ūkio subjektais laikomi asmenys, atitinkantys bent vieną iš šio įstatymo 14¹ straipsnio 12–19 dalių nuostatų.“

Projekto 6 straipsniu keičiamo įstatymo 14⁴ straipsnį siūlytina papildyti 5 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„5. Išmoka, kurią gauna ūkio subjektas už perleidžiamą teisę į žvejybos kvotą, apskaičiuojama vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka, įvertinus ūkio subjekto 2018–2022 m. tame vidaus vandenų telkinyje, kuriame turėjo teisę į žvejybą, iš žvejybos veiklos turėtas pajamas, ilgalaikį turtą, darbo vietas, nuostolius, susijusius su finansinių įsipareigojimų vykdymu įgyvendinant Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemones, ir išmokama iš valstybės biudžeto lėšų.“

6. Projekto 9 straipsnio 1 dalyje siūloma nustatyti, kad įstatymas įsigalioja 2023 m. sausio 1 d. Kad būtų tinkamai suplanuotos valstybės biudžeto lėšos išmokoms, kurias gautų ūkio subjektai už aplinkos ministro įgaliojimai biudžetinei įstaigai perleistas teisės į žvejybos kvotą (Projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad išmokoms už perleistas teisės į žvejybos Kuršių mariose kvotą reikės apie 5 mln. Eur valstybės biudžeto lėšų, papildomai išmokoms teisę žvejoti upines nęges, seliavas ir migruojančius ungurius turėjusiems asmenims preliminarieji reikėtų dar apie 1 mln. Eur),

siūlytina nustatyti įstatymo įsigaliojimo datą, ne ankstesnę kaip 2024 m. sausio 1 d., ir atitinkamai patikslinti Projekto 9 straipsnio 1 ir 2 dalis.

Siūlytinis Projekto 6 straipsniu keičiamo įstatymo 14⁴ straipsnio 5 dalyje nustatytos esminės teisių į žvejybos kvotas perleidimo sąlygos atitiktų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – Sutartis) 107 straipsnio 1 dalyje nustatytus valstybės pagalbos kriterijus, todėl būtų laikytinos valstybės pagalba. Kai ūkio subjektui teikiama parama atitinka valstybės pagalbos kriterijus, apie tai būtina iš anksto informuoti Europos Komisiją, kaip to reikalauja Sutarties 108 straipsnio 3 dalies nuostatos, pateikiant pranešimą apie numatomą teikti valstybės pagalbą. Pažymėtina, kad pagalbos priemonės negali būti pradėtos įgyvendinti, iki bus gautas Europos Komisijos pritarimas. Todėl Projekto 9 straipsnį siūlytina papildyti 3 dalimi:

„3. Išmokos ūkio subjektams už perleidžiamą teisę į žvejybos kvotą mokamos tik gavus Europos Komisijos patvirtinimą, kad jos suderinamos su ES vidaus rinka.“

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras